

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2014

26 augustus 2014

**WETSVOORSTEL**

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek  
teneinde te voorzien in toezicht op  
de toegang tot cassatieberoep**

(ingediend door de heer Olivier Maingain  
en mevrouw Véronique Caprasse)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2014

26 août 2014

**PROPOSITION DE LOI**

**modifiant le Code judiciaire afin  
d'organiser un contrôle de l'accès  
au pourvoi en cassation**

(déposée par M. Olivier Maingain  
et Mme Véronique Caprasse)

**SAMENVATTING**

*Overeenkomstig de aanbevelingen die het Hof van Cassatie heeft gedaan in zijn jaarverslagen over 2001 en 2003, stellen de indieners van dit wetsvoorstel voor te voorzien in toezicht op de toegang tot cassatieberoep wanneer dat beroep klaarblijkelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is.*

**RÉSUMÉ**

*Suivant les recommandations formulées par la Cour de cassation dans ses rapports annuels 2001 et 2003, les auteurs de la présente proposition de loi suggèrent d'organiser un contrôle de l'accès au pourvoi en cassation lorsque celui-ci apparaît manifestement irrecevable ou non fondé.*

|             |   |                                                                         |
|-------------|---|-------------------------------------------------------------------------|
| N-VA        | : | Nieuw-Vlaamse Alliantie                                                 |
| PS          | : | Parti Socialiste                                                        |
| MR          | : | Mouvement Réformateur                                                   |
| CD&V        | : | Christen-Democratisch en Vlaams                                         |
| Open Vld    | : | Open Vlaamse liberalen en democraten                                    |
| sp.a        | : | socialistische partij anders                                            |
| Ecolo-Groen | : | Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen |
| cdH         | : | centre démocrate Humaniste                                              |
| VB          | : | Vlaams Belang                                                           |
| PTB-GOI     | : | Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture                       |
| FDF         | : | Fédéralistes Démocrates Francophones                                    |
| PP          | : | Parti Populaire                                                         |

*Afkortingen bij de nummering van de publicaties:*

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54<sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer  
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden  
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag  
 CRABV: Beknopt Verslag  
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum  
 COM: Commissievergadering  
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

*Abréviations dans la numérotation des publications:*

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54<sup>e</sup> législature, suivi du n° de base et du n° consécutif  
 QRVA: Questions et Réponses écrites  
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral  
 CRABV: Compte Rendu Analytique  
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)

PLEN: Séance plénière  
 COM: Réunion de commission  
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

*Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers*

Bestellingen:  
 Natieplein 2  
 1008 Brussel  
 Tel.: 02/ 549 81 60  
 Fax: 02/549 82 74  
 www.dekamer.be  
 e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

*Publications officielles éditées par la Chambre des représentants*

Commandes:  
 Place de la Nation 2  
 1008 Bruxelles  
 Tél.: 02/ 549 81 60  
 Fax: 02/549 82 74  
 www.lachambre.be  
 courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

## TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstellen DOC 51 0892/001, DOC 52 0272/001 en DOC 53 0384/001.

In zijn jaarverslagen over 2001 (blz. 487) en 2003 (blz. 266) stelde het Hof het volgende: “Zowel in civiele zaken als in fiscale en in strafzaken, zouden zaken waarvoor het niet nodig is dat ze worden onderzocht door een kamer met vijf magistraten, meer systematisch moeten worden beoordeeld door een kamer zetelend in beperkte samenstelling.”

Men kan er niet omheen dat het Gerechtelijk Wetboek het Hof reeds op grond van artikel 1105*bis* ervan toestaat zitting te houden in een beperkte kamer met drie raadsheren wanneer de beslissing in verband met het cassatieberoep blijkbaar voor de hand ligt.

Aan dat oogmerk wordt in het comparatief recht tegemoet gekomen via diverse regelingen.

Zo kunnen in Nederland klachten voor de Hoge Raad der Nederlanden met een zeer bondige motivering worden afgedaan wanneer zij onmogelijk tot iets kunnen leiden en geen enkel belang hebben (artikel 81 van de Nederlandse wet op de rechterlijke organisatie).

In Frankrijk kan een beperkte groep van drie magistraten de beroepen die niet ontvankelijk zijn of waarbij geen sprake is van een ernstige grond voor verbreking, niet toegelaten verklaren (wet van 25 juni 2001).

Voorts kan de Amerikaanse *Certiorari* worden aangehaald, die een vorm van verlof is om een rechtsmiddel in te stellen. Dat verlof mag worden verleend of geweigerd zonder motivering, na een summier onderzoek van de zaak door het Hoogerechtshof.

Krachtens het Belgisch recht mag ook het Grondwettelijk Hof een voorafgaandelijk onderzoek instellen van de zaken die voorgelegd worden aan dit hof opdat de beroepen tot vernietiging en de prejudiciële vragen die klaarblijkelijk niet ontvankelijk of niet gegrond zijn, of nog de beroepen of vragen waarvoor het Grondwettelijk Hof klaarblijkelijk niet bevoegd is

## DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte des propositions de loi DOC 51 0892/001, DOC 52 0272/001 et DOC 53 0384/001.

Dans ses rapports annuels de 2001 (page 486) et de 2003 (page 593), la Cour de cassation recommandait au législateur de lui permettre de traiter certaines affaires de manière simplifiée. Elle estimait que “tant en matière civile qu’en matière fiscale et pénale, les affaires pour lesquelles il ne se justifie pas qu’elles soient examinées par une chambre composée de cinq magistrats pourraient être systématiquement soumises à une chambre de composition restreinte.”

Force est de constater que le Code judiciaire, en son article 1105*bis*, permet déjà à la Cour de siéger dans une formation restreinte à trois conseillers lorsque la solution du pourvoi paraît s’imposer.

Cet objectif est rencontré en droit comparé par divers mécanismes.

Ainsi, aux Pays-Bas, il est admis qu’il peut être mis fin, par une motivation très brève, à des plaintes devant le *Hoge Raad der Nederlanden* lorsqu’elles n’ont aucune chance d’aboutir et qu’elles ne présentent aucun intérêt (article 81 de la *Nederlandse wet op de rechterlijke organisatie*).

En France, une formation restreinte de trois magistrats peut déclarer non admis les pourvois irrecevables ou non fondés sur un moyen sérieux de cassation (Loi du 25 juin 2001).

On peut aussi citer le *Certiorari* américain qui est une forme d’autorisation à introduire un recours. Cette autorisation peut être accordée ou refusée, sans motivation, après un examen sommaire de la cause par la Cour suprême.

Le droit belge permet aussi à la Cour constitutionnelle de procéder à un examen préalable des affaires qui lui sont soumises en vue d’écarter les recours en annulation et les questions préjudicielles manifestement irrecevables ou non fondées, ou encore les recours qui ne relèvent manifestement pas de sa compétence et les questions préjudicielles qui sont manifestement

om er kennis van te nemen en de prejudiciële vragen die klaarblijkelijk zonder voorwerp zijn, zonder verdere rechtspleging worden afgedaan (artikelen 69 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof).

De indieners van dit wetsvoorstel stelt voor te voorzien in toezicht op de toegang tot cassatieberoep wanneer dat beroep klaarblijkelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is. In dat geval kan de voorzitter van de kamer, op voorstel van de raadsheer-verslaggever en na advies van het openbaar ministerie, de zaak voorleggen aan een beperkte kamer met drie raadsheren. Die beperkte kamer kan eenparig beslissen het beroep te verwerpen zonder enige andere procedurele handeling.

Indien er geen eenparigheid is of indien een van de magistraten van die beperkte kamer het vraagt, moet zij evenwel het onderzoek van het beroep naar de kamer samengesteld uit vijf raadsheren verwijzen.

Deze procedure is geïnspireerd op de artikelen 69 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, waarbij wordt voorzien in een voorafgaande rechtspleging, alsmede op artikel 1105*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, krachtens hetwelk het Hof van Cassatie zitting mag houden in een beperkte kamer met drie raadsheren.

sans objet (articles 69 et suivants de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle).

Les auteurs de la présente proposition de loi suggèrent d'organiser le contrôle de l'accès au pourvoi en cassation lorsque celui-ci apparaît manifestement irrecevable ou non fondé. Dans ce cas, le président de la chambre peut, sur proposition du conseiller rapporteur et après avis du ministère public, soumettre la cause à une chambre restreinte de trois conseillers. Cette chambre restreinte peut décider, à l'unanimité, de rejeter le pourvoi, sans autre acte de procédure.

Toutefois, à défaut d'unanimité ou si l'un des magistrats qui la composent le demande, elle doit renvoyer l'examen du pourvoi à la chambre composée de cinq conseillers.

Cette procédure s'inspire des articles 69 et suivants de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage organisant une procédure préliminaire et de l'article 1105*bis* du Code judiciaire qui permet à la Cour de cassation de siéger en chambre restreinte à trois conseillers.

Olivier MAINGAIN (FDF)  
Véronique CAPRASSE (FDF)

**WETSVOORSTEL**

---

**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**Art. 2**

In deel IV, boek III, titel IV, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt een artikel 1105ter ingevoegd, luidende:

“Art. 1105ter. § 1. Wanneer het beroep klaarblijkelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is, kan de voorzitter van de kamer, op voorstel van de raadsheer-verslaggever en na advies van het openbaar ministerie, de zaak voorleggen aan een beperkte kamer met drie raadsheren.

§ 2. Die beperkte kamer kan eenparig beslissen het beroep te verwerpen zonder enige andere procedurele handeling.

Indien er geen eenparigheid is of indien een van de magistraten van die beperkte kamer het vraagt, moet zij het onderzoek van het beroep naar de kamer samengesteld uit vijf raadsheren verwijzen.”.

17 juli 2014

**PROPOSITION DE LOI**

---

**Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

**Art. 2**

Il est inséré dans le titre IV du livre III de la quatrième partie du Code judiciaire, un article 1105ter libellé comme suit:

“Art. 1105ter. § 1<sup>er</sup>. Lorsque le pourvoi apparaît manifestement irrecevable ou manifestement non fondé sur un moyen sérieux de cassation, le président de la chambre peut, sur proposition du conseiller rapporteur et sur avis conforme du ministère public, soumettre la cause à une chambre restreinte de trois conseillers.

§ 2. Cette chambre restreinte peut décider à l'unanimité de rejeter le pourvoi sans autre acte de procédure.

À défaut d'unanimité ou si l'un des magistrats qui la composent le demande, elle doit renvoyer l'examen du pourvoi à la chambre composée de cinq conseillers.”.

17 juillet 2014

Olivier MAINGAIN (FDF)  
Véronique CAPRASSE (FDF)